

WORD BEFORE

VALUES IN TODAY'S EDUCATION
AND RELIGIOUS PLURALISM
IN THE CONTEXT OF PRESENT TRENDS
TOWARDS INDIVIDUALISM
AND EXTREMISM

Dragoş MUŞAT

*President of the Association „Conscience and Freedom”, Bucharest,
Director of Communication & Public Relations and Religious Freedom
Department, Conference Union, Seventh-day Adventist Church, Romania
dragosmusat@adventist.ro*

Speaking and acting are external actions, but thinking is deeply internal. It is linked to our sense of personality and individuality and our sense of ourselves as moral and political beings. How we think, what we believe and what we feel is right or wrong should not be subject to the external control of the state¹, religious institutions, employers in the productive system or teachers in the educational system.²

Religious beliefs are influenced by many factors, including our own life experience, what we have learned inside and outside educational institutions, what we see as right or wrong, and how we believe (or don't believe) in a deity or ethical system. After all, without the ability to think, believe and worship freely while simultaneously respecting the beliefs of

1 Marilena Marin, „Human Rights Between Abuse And Non-Discrimination (Drepturile omului între abuz si nediscriminare)”, în *Managementul Intercultural*, Vol. XVI, 2014, pp. 209-213.

2 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Current Values of Education and Culture”, in *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92. See also: Ioan-Gheorghe Rotaru, “Valences of Education”, in *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

others, it is impossible to build a just and prosperous society³. Mutual respect prevents us from turning to the political arm of the state to monitor matters of personal faith.⁴

Freedom to think and believe, being internal in nature and therefore more difficult to control, the authoritarian state has used a variety of methods to influence people's thinking, whether through propaganda or law, in order to suppress dissent or shape societal values. Attempts to influence thinking generally take the form of two intertwined but overlapping approaches: altering people's lived reality and reshaping norms and expectations.

The tools used include media control, propaganda, censorship and secret monitoring. Propaganda shapes public opinion. State-controlled media can disseminate biased information to demonize opponents and promote specific ideological narratives. Social networks can become armies of evil bots.

Changing norms and expectations is achieved through laws and regulations as well as through controls on forms of cultural identity, ideologies and economic practices. The education system is frequently abused to this end. By controlling what children learn in schools, the state can shape the normative beliefs, national identity and values of future generations.

Because religious convictions are at the basis of the conception of the world and life, the authoritarian state exerts pressure - as it did during the years of communist dictatorship - on religious institutions to restrict freedom of thought and to force the restructuring of the morals and ethics of the religious community in line with ideological politics.

In promoting religious freedom, it is necessary for the state to pay attention to the needs of minority religions.⁵ Disenfranchisement of and discrimination against members of different religions leads to their social alienation, which affects the cohesion of the nation, but also limits the

3 Istodor Gheorghe, „The status of the Christian - rights, freedoms, responsibilities - in an informational and digitized world. Missionary perspective”, in *Journal for Freedom of Conscience*, vol. 9, nr.1, 2021, p. 485

4 Ioan-Gheorghe Rotaru, „Aspects of the Relationship Between Church and State,” *Jurnalul libertății de conștiință*, vol. 10, nr. 2, 2022, pp. 585-595.

5 Ioan-Gheorghe Rotaru, “A look at how the concept of human rights has evolved over time”, *Journal For Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, vol 11, nr.2 (2023), pp. 825-874.

state's communication with those religious communities.

Tolerance of members of different religions is only the first step towards the exercise of religious freedom.⁶ The second and essential step is to move beyond mere tolerance to a genuine acceptance of the beliefs of others, avoiding the trap of dominance of the majority faith over minority faiths.

After all, moral thinking supports democracy and fairness. It cannot be controlled from without, but only from within. Only a genuine democracy that protects religious freedom⁷ can facilitate the full maturing of conscience, the only way that builds a nation.

6 Bâlc, Samuel, "Comunicare și Motivare în Contextul Libertății Religioase", *Jurnalul Libertății de Conștiință*, Vol. 7, nr. 1, pp. 139-151.

7 Ioan-Gheorghe Rotar, "Libertatea religioasă – temelie a demnității umane", în Daniela Ioana Bordeianu, Erika Androne, Nelu Burcea, *Manual pentru liderul Departamentului de Libertate religioasă*, Casa de editură "Viață și Sănătate", București, 2013, pp. 210-215.

CUVÂNT ÎNAINTE

VALORILE ÎN EDUCAȚIA ACTUALĂ ȘI PLURALISMUL RELIGIOS

Dragoș MUȘAT

*Președinte Asociația „Conștiință și Libertate”, București,
Director Departament Comunicare & Relații Publice și Libertate religioasă,
Uniunea de Conferințe, Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea, România
dragosmusat@adventist.ro*

A vorbi și a acționa sunt acțiuni externe, dar gândirea este profund internă. Este legat de simțul nostru de personalitate și individualitate și de sentimentul nostru despre noi înșine ca ființe morale și politice. Modul în care gândim, ceea ce credem și ceea ce simțim că este corect sau greșit nu ar trebui să fie supus controlului extern al statului¹, al instituțiilor religioase, al angajatorilor din sistemul productiv sau al profesorilor în sistemul educativ.²

Convingerile religioase sunt influențate de mulți factori, inclusiv propria experiență de viață, de ceea ce am învățat din interiorul sau din afara instituțiilor de învățământ, de ceea ce vedem ca fiind corect sau greșit și de cum credem (sau nu credem) într-o divinitate sau într-un sistem etic. La urma urmei, fără capacitatea de a gândi, de a crede și de a se închina liber respectând simultan credința altora, este imposibil să construim o societate dreaptă și prosperă.³ Respectul reciproc ne împiedică să ape-

1 Marilena Marin, „Human Rights Between Abuse And Non-Discrimination (Drepturile omului între abuz și nediscriminare)”, în *Managementul Intercultural*, Vol. XVI, 2014, pp. 209-213.

2 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Current Values of Education and Culture”, in *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92. See also: Ioan-Gheorghe Rotaru, “Valences of Education”, in *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 190-196.

3 Istodor Gheorghe, „The status of the Christian - rights, freedoms, responsibilities - in an informational and digitized world. Missionary perspective”, in *Journal for Freedom of Conscience*, vol. 9, nr.1, 2021, p. 485

lăm la brațul politic al statului pentru a monitoriza chestiunile de credință personală.⁴

Libertate de a gândi și de a crede, fiind de natură internă, deci mai greu de controlat, statul autoritar a folosit o multitudine de metode pentru a influența gândirea oamenilor, fie prin propagandă sau prin lege, cu scopul de a suprima disidențele sau de a modela valorile societale. Încercările de a influența gândirea iau în general forma a două abordări împletite, dar care se suprapun: alterarea realității trăite de oameni și remodelarea normelor și așteptărilor.

Instrumentele folosite includ controlul mass-media, propaganda, cenzura și monitorizarea secretă. Propaganda formează opinia publică. Mass-media controlată de stat poate difuza informații părtinitoare pentru demonizarea oponenții și promovarea unor narațiuni ideologice specifice. Rețelele sociale pot deveni armate de boți malefici.

Modificarea normelor și așteptărilor se realizează prin legi și reglementări, precum și prin controale asupra formelor de identitate culturală, ideologii și practici economice. Sistemul educațional este frecvent abuzat în acest scop. Controlând ceea ce învață copiii în școli, statul poate modela convingerile normative, identitatea națională și valorile generațiilor viitoare.

Pentru că convingerile religioase stau la baza concepției despre lume și viață, statul autoritar exercită presiune – cum s-a întâmplat în anii dictaturii comuniste - asupra instituțiilor religioase pentru a restrânge libertatea de gândire și pentru a constrânge restructurarea moralei și eticii comunității religioase, conform politicii ideologice.

În promovarea libertății religioase, este necesar ca statul să acorde atenție față de nevoile religiilor minoritare.⁵ Excluderea din drepturi a aparținătorilor diferitelor religii și discriminarea lor conduce la înstrăinarea lor socială, ceea ce afectează coeziunea națiunii, dar și limitează comunicarea statului cu respectivele comunități religioase.

Toleranța membrilor diferitelor religii este doar primul pas către exercitarea libertății religioase.⁶ Pasul al doilea, esențial, stă în a trece din-

4 Ioan-Gheorghe Rotaru, „Aspects of the Relationship Between Church and State,” *Jurnalul libertății de conștiință*, vol. 10, nr. 2, 2022, pp. 585-595.

5 Ioan-Gheorghe Rotaru, “A look at how the concept of human rights has evolved over time”, în *Journal For Freedom of Conscience (Jurnalul Libertății de Conștiință)*, vol 11, nr.2 (2023), pp. 825-874.

6 Bâlc, Samuiel, “Comunicare și Motivare în Contextul Libertății Religioase”, *Jurnalul Libertății de Conștiință*, Vol. 7, nr. 1, pp. 139-151.

colo de simpla toleranță, către o adevărată acceptare a convingerilor altora, evitând capcana dominației credinței majoritare asupra confesiunilor minoritare.

La urma urmei, gândirea morală susține democrația și echitatea. Ea nu poate fi controlată din exterior, ci doar din interior. Doar o democrație autentică care protejează libertatea religioasă⁷ poate facilita maturizarea deplină a conștiinței, singura cale care zidește o națiune

7 Ioan-Gheorghe Rotar, "Libertatea religioasă – temelie a demnității umane", în Daniela Ioana Bordeianu, Erika Androne, Nelu Burcea, *Manual pentru liderul Departamentului de Libertate religioasă*, Casa de editură "Viață și Sănătate", București, 2013, pp. 210-215.